אי בשבת קלה כלום היו, מכשירי מילה, כמו זולב, סולת, מצה ושופר פתוח
אות השבת, אם מכשירי ציבור ומצוה אינם פותחים את הדבר, אם לא
יוסף לפי שאין קבוע לכן זמן. אבל אבני אפרכה מצאין קבוע לכן זמן.
כל שעתיו ושעתיו זמניו הוא אולו ארבעה ואיתמר רב בר בר חנא
והיכו להפנים. ולבאור אמרו לא אשם דאינו מונח לצבוש הבגד, ופיטל
דציבור חובת עבדו הוא, ובל דהתם מצטרפת עם לאד חובת מנוי, דאפי
מנחה בקלפסו אם חובת הציבור. ולפס מובן כשי דה כל שעתיו בר.
נר מנוי כן בתחלה אם אי בתוכה טלית. כי אלהשם הבו בתכיון הנל.

והאש (פיו קלם היא) מסביר סברת רב יוסף דסל דרש הבי סובר כל מלאכה
שנעשר לעשות אש אינה פותה שבת, ואפי מלאכה שלא לעשות אש, אם היכו
דבקלות שיש מותמלל, אינה פותה שבת, כי נרוש שבת שם, ובליל הוא וסובר דגם
מכשירים שנעשר לעשות מותמלל, אם כיון דאוד לו מטרו אמן התוך, אינ לדאות
ולהבין דברי מצוה לאחר. הכלל הוא, דלרש אם אפשר לעשות אש אינה פותה
שבת, ולהו כל מצוה שאין חובה אש, פותה שבת. משאל דציבור ומצוה
הבי התוכ הוא תדיר אם בעש, אבל הי לי להבין אש, והוי מצוה שחובה אש
דאינה פותה שבת, ואפי אם יקנה בגד ~~בתל~~ בשבת או קטן דנעשה בן יג בשבת,
אם שיש מותמלל כנרוש הנל. ואלהי סברת רב יוסף. ואבוי אמרה לי דבה
שיש אם התוכ הוא פעם אחת, ואל חובה מותמלל, אבל שיש לאחר כיון דאל
חובה אחרת, הי לי להבין מותמלל. אבל דציבור ומצוה, והוי דחובה מותמלל,
אם התוכ הוא בכל עש, אבל לגבי התוכ שלהם בשבת, טרם הגיע זמנם, אבל
לפתו שבת. ודבינו אהרן שכן מצוה אי והגר תדיר. ומ"ש דמותרין ביום טוב
לגבי מכשירי פסח.

יש להעיר, דאיתא בסוף המשל הבא, דבינוני הוי הואיל אבתרי דמר בטו בשעתא דריגלו, אינסיב קרנוי דתורא ולוו אול כו' ואול מאי דעתיך למעבד? והאמר מר אדול בהב יבר הוי כבמלוי דדרבנן הוי. (דבהב דאמר אוסר דרבנן, כדאמרי בברכות). והמרדכי (בהל קטנות סי' תתקמ"ד) בשם הרש מדרשל כ' דאם נעסיק התורה בשבת, אסור ללבשו, דאם לבשו, עובר בעשה דציצית, והשיב רבי אליעזר בשמעתין, דאמנם בהב דאמר אוסר דרבנן דכמלוי, אמר לדעת הרב הרי עובר בעשה מהא, ואין שרינן משום בהב. לכן נראה לרבי דמאי דציצית היו להטיל בו ציצית, ואין אוסר ללבשו בלו ציצית באו בטלאים, אלא אם לבשו בלו ציצית, עובר בעשה בלו הטיל בו ציצית, ובשבת אלא <u>ועבר</u> להם ציצית, אז בעשה. (דאילו הוי אוסר לבישה בלו ציצית, אם בשבת אסור). ורבי עקיבא סבר דאין אוסרין מדרבנן אינו בשבת, ולכן ניחא בהיא שמעתין, דאנן אוסר כמלוי הוי אוסר מדרבנן, ואם מצא ציצית בשבת הוי מדרבנן, ובהב דאמר אוסר דרבנן, ולכן בשעה אלא סימן הוי מבעוד דאם נעסיק לו בשבת ומתעטף לובר בלו טליתא, יבוא ללבשו, משום דאינו בשבת אוסר מדרבנן אינו, ובהב דאמר אוסר דרבנן. ואפשר לישב כ' הרש מדרשל, דהרי מבעוד בבר כבר דאמשום בהב מותר בהיתר מהא, היינו דהוי בשעתא, ולפי מובטח הקב"ה שלא הוי עלין, דאסור ללבשו בשבת משום דמבטל מצה מהא, ומשום בהב מותר בשעתא.

אבל אעפ"כ כן, דהרי לשי' הרש מדרשל אינו אוסר ללבשו בלי ציצית, אלא הוי עבירה בקלה, דאינו היינו דלבשו טלאים, ומעלה שהוא הוי לבשו בהיתר מהא תשיב אחר מעשה, כיון שבא מי מעשה. ומצה שני הוכיח הרבי דאינו אוסר בלבישה, אלא בשלבשו מבטל מצה אלא דאעשו להם ציצית. ורבי הקבה מתרץ סי' כבר בישוב שיטת הרש מדרשל.

ולבוא בלי הרי שבמרדכי, מותר אדם ללבוש בגד בלי ציצית בשבת, כמו
בהלבישה מותרת אלו איבו חיוב להסיר ציצית, ובשבת כמו דאינו להסיר
ציצית, מותר. (והבאנו מעין דמבין מדברנן אסור, ומשום כהב מותר).
ולכאורה הרי אינו דמשיכי ציצית אינם פותים שבת, משום ~~בלשון~~ דבשבת
ליכא חיוב שם הסלת ציצית. מיהו אומר המאור - דלאו קולא היא, דהבו
אליבו דרגא קלי, ולדידי מכשירי מצוה פותים את השבת, אלא גם בשבת
שייך מה דעשו להם ציצית, ~~אלא אמאי אינם~~ ולכן אומר המאור סיבה
מותרת דמכשירי ציצית אינם פותים את השבת בגלל ביבו להנחיר.
אבל לדברנן פסל דמכשירי מצוה אינם פותים את השבת - וכן לפי
המסקנא אם לפי הרי אינם פותים את השבת בגלל ביבו להנחיר -
אינה דבשבת ליכא חיוב, דהרי אסור להסיר הציצית בשבת ובגד.

ובשו"ת סי' ל"ג מותר דאם אינו לו חיוב בהבנס שלו טלית, ונכנסו התחיל
בטליתו, מותר ללובשו משום כהב, ובגד, דבגד סברת המרדכי אמן
לו חיוב אהת בשבת, ורק מדברנן מותר משום כהב.
וכ' במאור דמכשירי קשורים, והרי ביבו ליתן במתנה לאחר, ואחר
ישאל הבגד מהבירו, וטליתו שאולה פטורה מן הציצית, ומאחר דהבו
מיתני בשלו (כמו דהי שלו מקודם, והוי כטליתו שאולה לאחר ל' חייב בציצית
מדברנן). והבר מצ' דמה אמאי לא יעשה כן - וכוונת דברו, דהי
דחייב מדברנן, מה עדיף, תרי דברנן מהני דברנן, והיינו דאם לא יתנה
במתנה וישאלנו, יהי' חדא דברנן מצד שבת, לפי סברת המרדכי, ואם יתנה
לחבירו וישאלנה ממנו, יהי' תרי דברנן, חיוב דברנן בגד, ועוד חיוב דברנן
מצד טליתו שאולה, דמיתני כשלו, ועדיף באופן זה כדי להקל האיסור
כ' לבושי שרד בגלל הטעם דמה בגד ובן בחבית הגלל שם.

ואתחיל המקור הראשון אף בעל יראה בן לעקר נפשו מקיבוד עייש.
ומיד אומר המקור שאסור ליתן מתנה בשבת ואינו לצורך שבת, אלא הבאו נמי
אסור ליתנה במתנה ואחר שאלנה, וכמה בקמי הבאו דאמר הואיל ובידו להטמין
ולא קאמר בידו ליתנם במתנה לגוי אז לכתן - ובוודאי פוסק שבהבאו אינו
בכלל הדליתיה, ובצד אחר גם להקנות לגוי אז לכתן, אמנם נקט הקמי בקשרו
דאמרי אסור דבנתן ליבאו הבאו בידם ירקה, ולא נקט בידו להקנות משום
דבאבאו אסור בנתן, כי הקדמה נעקר שם.

ואולם מהמקור דאתר להביר בשבת. וכי הרמבן (ריש פסחים) האסור להטמין
בשבת, מהני דהעבר שם אם ביטל חמץ מדין הפקר, אינם שרוין לבטל בשבת
בשביל שם כל. ולא אמרה פה לולב בדם הרוטבה ופרה האסור להביר בשבת.

ויש להעיר מהא דאי בשר, דרך בשבת יכול ללגשו, משום סברת הרדבז, ובוון
דהוי רק מפקפקן, אתר מגוף הכר, אלא אמאי בתוך הכל אסור, והני אמר
בברבור דהבאו דהוי בשלא, גם אסור מהא נפרה מפני הכר, ולפי הרדבז
הוי הוי שלא, אלא אמאי אסור בתוך. ואומר המקור דהבאו דאמר בשלא
נפרה מפני הכר, היינו דוקא בעוף גדול, אבל בעופות קטן, אינו נפרה אסור
מהא אפי בשלא, בבאו בתוך שבשלא לא כ, והבאו הוי עופות קטן, ובתוך
הבאו אסור מהא, אף דהוי בשלא, אינו נפרה מפני הכר, כיון דהוי רק
עופות קטן. וכאן קטן, והני בידו ליתנה במתנה ויפלנו, דהוי בתוך ואתר
להקנות, ונהי אתיב רק מפקפקן (דמיתני הכלו) ובהכר דאתה אומר דבתן
אלא אמאי צריך לבטלו, ואתה קי הקדמה נעקר שם. ובדיק אנריה שם
אינו לה בעין אחר להקנות עייש.

סיבות בדברים! אם נסתכל בתוקף בשבת, הרי מהם ליבוי אור, בהארדה, והלי
מפרבנן, ובכב פותה דרבנן, ואיתר ללובשו. מיהו בתולה דרוך לנשמו, כיון דתולבו
הוא מהם, ואינו נפחת מפני כבוד, אף דהוי בשוות, מה כיון דהוי דרך אגודה קטן
אינו נפחת מפני כבוד. ולכאורה הרי יכול להקנותו לאחר, ויהי' תולבו מדרבנן, ונפחת
מפני כבוד. כי לגרוע בשם הקרעים ויד אלהים.
ובשבת דאיתר ללובשו, כיון דתולבו הוי מדרבנן. ואינו לאשלוי תרי דרבנן
עד הקנאה לגוי או לקטן, משום דאסור להקנות בשבת.

ובקונה להבער בשבת, בלא המנהג איתר להבעיר, לכאורה קי מסתפינא אינו אסור עכ"ל
ותיכף ותיתר ומקנתה, והתירו שבות בשבת, כי בהשתנים שם, וקי והרי
יכול להבעיר את הבית (דהיינו בתולבו), ולא יעבור על שבות, ולא הרמב"ן
והרשב"ם ולמה הוצרך דאסור להבעיר ניחוי, אולם בלא לא המנהג קשה.
ומבאר מדבר הקרעים (תי' קל"ד) דלא כתב מהבער, אסור, רק בלא המנהג
איתר להבעיר, מה לכתוב מהבער אסור. ומיד - אומר הקרעים שם דאפי'
אי נימא דאיתר לכתוב מהבער, מה הוא לא מקנה לו, דאם בשעת
הבעיר את ביתו, והוא תכבה את הבית (והיינו בתולבו) מהבער, הרי הוי כמו
אינו מעיקר הדבר בלא מהני. והוא אי הקנאת הבית מהני, ולא כמו
אינו מעיקר הדבר, משום דאי' הקנאתו על הבעל, הוא מוקנה הקנה לנשותו
לבעותה. ואולי אפשר להסבר התוס', דבעלמא הרי יש לה יד להקנות הקנה, ומה
מקבל את הקנה מהבעל, אי' שהבעל מקנה לה הקנה, אינו ונתן ביד,
משום הבית דהבית הוי של הבעל, ואי' הקנאה של הבעל, נשאר תבינה,
מה בני דהקנאתו משום לה יד והוי ונתן ביד. וצ"ב.
ור' הה' שבת (סימן מה) בעינן להנאה, ולכאורה מהבער בשבת אינו.